

22 APRIL 2026

Transparantie is geen bedreiging voor de datacentersector, maar een voorwaarde voor legitimiteit

Het [onderzoek van Investigate Europe](#) legt een pijnlijke realiteit bloot: op het moment dat Europa meer inzicht wilde krijgen in de milieu-impact van datacenters, is onder druk van de sector juist een stap richting geheimhouding gezet. Microsoft en DigitalEurope zouden erin zijn geslaagd om een vertrouwelijkheidsbepaling in de Europese regels te krijgen, waardoor gegevens over de milieu-impact van individuele datacenters buiten het publieke zicht blijven. Juristen waarschuwen zelfs dat deze brede geheimhouding op gespannen voet kan staan met Europese transparantieregels en het Verdrag van Aarhus.

Dat is meer dan een juridisch detail. Het raakt de kern van het maatschappelijke debat over datacenters. Want wie energie verbruikt, water gebruikt, ruimte claimt en in sommige gevallen het elektriciteitsnet verder onder druk zet, kan niet tegelijk volhouden dat de onderliggende gegevens commercieel te gevoelig zijn om te delen. Zeker niet in een tijd waarin datacenters steeds nadrukkelijker worden gepositioneerd als kritieke infrastructuur. Kritieke infrastructuur vraagt om publieke legitimiteit. En publieke legitimiteit begint bij transparantie.

Dat is precies waarom de discussie niet alleen over Brussel of Big Tech moet gaan, maar ook over de Nederlandse sectorvertegenwoordiging. De vraag is niet alleen wat Microsoft of DigitalEurope in Europa hebben gedaan. De vraag is ook welke reflex de Nederlandse sector nu kiest. Blijven DDA en NLdigital transparantie benaderen als een defensief compliance-dossier of pakken zij eindelijk hun rol als volwassen belangenbehartigers van een sector die midden in de samenleving opereert? [In een eerder artikel](#) heb ik al scherp verwoord dat DDA en NLdigital hun lobby zouden moeten resetten: niet langer tijd winnen door definities op te rekken of transparantie te doseren, maar sturen op voorspelbare, verifieerbare en uniforme openheid.

Die analyse is actueler dan ooit. Want de tol van jarenlang afremmen wordt nu zichtbaar. Als een sector te lang vooral redeneert vanuit risicobeperking en public affairs, dan ontstaat het beeld dat transparantie moet worden vermeden in plaats van georganiseerd. Dat is strategisch kortzichtig. Op korte termijn lijkt geheimhouding misschien comfortabel, maar op langere termijn vergroot het het wantrouwen bij overheden, toezichthouders, media, omwonenden en netbeheerders. Juist daardoor worden vergunningstrajecten stroperiger, discussies emotioneler en beleidsreacties harder.

De datacentersector zou deze discussie moeten omdraaien. Niet: “hoe voorkomen we dat cijfers naar buiten komen?” Maar: “welke cijfers moeten we standaard en controleerbaar publiceren om bestuurbaarheid en vertrouwen te organiseren?” In mijn eerdere stukken lag dat antwoord al op tafel. Publiceer minimaal op locatieniveau het totale elektriciteitsverbruik, gecontracteerd en gemeten piekvermogen, PUE met duidelijke meetgrenzen, WUE inclusief bron en methodiek, en de status van restwarmtebenutting. Voeg daar waar relevant informatie aan toe over energie-flexibiliteit, zoals batterijen, curtailment of demand response. Niet om bedrijven te shamen, maar om vergelijking, planning en beleid mogelijk te maken.

Daarmee komen DDA en NLdigital in beeld. Hun rol zou niet moeten zijn om transparantie zo lang mogelijk uit te stellen, maar om die te standaardiseren. Juist brancheorganisaties kunnen definities uniform maken, rapportagesjablonen afspreken en een lichte vorm van onafhankelijke verificatie organiseren. Dan ontstaat een model waarin de sector niet wordt overvallen door incidentpolitiek, maar zelf laat zien dat zij bereid is verantwoordelijkheid te nemen. Dat is een veel sterker lobbyverhaal dan het klassieke argument dat alle data concurrentiegevoelig zouden zijn. Want zodra alles gevoelig heet, wordt uiteindelijk niets meer geloofwaardig.

De echte strategische fout is dus niet dat er kritische vragen worden gesteld over energie, water of netcapaciteit. De echte fout is dat de sector te vaak heeft geprobeerd die vragen af te houden in plaats van ze te beantwoorden met harde, vergelijkbare data. Daarmee vergroot je precies het probleem dat je zegt te willen vermijden: maatschappelijke weerstand en bestuurlijke onzekerheid. Transparantie is geen vijand van groei.

Transparantie is de toegangspas tot de volgende groeifase, het onderzoek van Investigate Europe onderstreept hoe terecht dat was.

Als DDA en NLdigital werkelijk toekomstbestendig willen opereren, dan is dit het moment voor een koerswijziging. Spreek een gezamenlijke Transparantie- en Verantwoordingscode af. Leg vast welke gegevens leden minimaal jaarlijks publiceren. Zorg dat meetmethoden auditbaar zijn. Koppel dat aan een publiek gesprek met Rijk, provincies, gemeenten en netbeheerders over duidelijke afwegingskaders voor vergunningen, aansluitingen en ruimtelijke inpassing. Dan verschuift het debat van wantrouwen naar bestuurbaarheid. En precies daar heeft deze sector nu behoefte aan.

De les uit Brussel is helder. Zodra de sector de indruk wekt dat zij liever aan de knoppen van geheimhouding draait dan aan de knoppen van verantwoording, verliest zij regie. Dat geldt voor Big Tech in Europa, maar net zo goed voor de Nederlandse belangenorganisaties. De keuze voor DDA en NLdigital is daarom eenvoudig: blijven verdedigen wat niet meer verdedigbaar is, of vooroplopen in de transparantie die onvermijdelijk toch komt.